

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 330/2022-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **COOPEX Soft, spol. s r. o.**, Miletičova 21, Bratislava, IČO 31 663 451, zastúpenej advokátskou kanceláriou AS Legal s. r. o., Hlučínska 1, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Milan Šulva, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Co 349/2016 z 31. mája 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Cdo 71/2020 z 30. novembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. marca 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 Co 349/2016 z 31. mája 2018 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Cdo 71/2020 z 30. novembra 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v roku 2011 sa sťažovateľka (žalobkyňa), ktorá bola rozhodnutím Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo hospodárstva“) č. 1135/2006-2230-8 zo 14. augusta 2006 určená za subjekt hospodárskej mobilizácie, proti Slovenskej republike – Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo hospodárstva alebo aj „žalovaná“) podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti

5. Okresný súd, vychádzajúc z toho, že na obstarávanie majetku štátu určeného na účely hospodárskej mobilizácie sa vzťahuje osobitný predpis, t. j. zákon o verejnom obstarávaní, v rámci skúmania podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu dospel k záveru, že použitím výnimky z aplikácie zákona o verejnom obstarávaní [§ 1 ods. 2 písm. b)] došlo zo strany ministerstva hospodárstva k nesprávnemu úradnému postupu, keďže na výber nového dodávateľa ████████ neaplikovalo zákon o verejnom obstarávaní. Okresný súd zároveň dospel k názoru, že sťažovateľke vznikla škoda a že v danom prípade existuje príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzniknutou sťažovateľke.

6. Doplnčacím rozsudkom č. k. 50 C 169/2011-773 z 24. júna 2016 okresný súd uložil povinnosť uhradiť k rukám sťažovateľky iné trovy konania v sume 4 444,16 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

7. Opravným uznesením č. k. 50 C 169/2011-775 z 30. júna 2016 okresný súd opravil pôvodný rozsudok tak, že číslo konania uvedené na prvej strane v pravom hornom rohu uznesenia má správne znieť „50C/169/2011-715“. Súčasne opravil výrok doplnujúceho rozsudku tak, že má správne znieť „Súd dopĺňa rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 50C/169/2011-715 zo dňa 20. 04. 2016 nasledovne: *Žalovaný je povinný uhradiť k rukám žalobcu iné trovy konania vo výške 4.444,16 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku*“.

8. Na základe odvolania žalovanej krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu a doplnčací rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením okresného súdu zmenil tak, že žalobu zamietol. Okrem toho potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 50 C 169/775 z 30. júna 2016. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd po zopakovaní dokazovania [§ 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)] dospel k názoru, že okresný súd neposúdil vec správne po právnej stránke. Krajský súd konštatoval, že vzhľadom na vývoj v oblasti informačných technológií bolo plne v kompetencii ministerstva hospodárstva zabezpečiť nový aplikačný program pre ████████. Vo vzťahu k výkladu § 1 ods. 2 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní sa krajský súd stotožnil s názorom okresného súdu, že nesprávny úradný postup je postup ministerstva hospodárstva pri výbere dodávateľa ████████ v rozpore s týmto zákonným ustanovením. Podľa názoru krajského súdu však v danom prípade okresným súdom zistený nesprávny úradný postup hospodárstva nebol objektívne spôsobilý založiť vznik zodpovednosti štátu za škodu tak, ako to má na mysli zákon č. 514/2003 Z. z. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na to, že verejné obstarávanie má viacero fáz, pričom rozhodnutie ministerstva hospodárstva č. 58/2008-1020-7 z 28. marca 2008, ktorým za subjekt hospodárskej mobilizácie určila obchodnú spoločnosť ████████, je právoplatné a účinné a nikdy nebolo zrušené pre nezákonnosť. Podľa ustálenej súdnej praxe činnosť orgánu verejnej moci (resp. verejnej správy, pozn.) priamo smerujúca k vydaniu individuálneho správneho rozhodnutia a prípadné nesprávnosti či vady tohto postupu nachádzajú svoj odraz v obsahu rozhodnutia a môžu byť posudzované len z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa § 5 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z. Na tieto prípady slúži systém opravných prostriedkov v správnom konaní, ktorých účelom je dosiahnutie nápravy právnych alebo skutkových pochybení, ktorých sa dopustili štátne orgány (bod 11 napadnutého rozsudku). Krajský súd tiež vytkol okresnému súdu, že sa v okolnostiach daného prípadu opätovne obmedzil iba na všeobecnú úvahu o príčinnej súvislosti medzi konaním a škodou, avšak vecná väzba medzi nesprávnym úradným postupom ministerstva hospodárstva a vznikom údajnej škody nebola preukázaná žiadnym relevantným dôkazom. Medzi

postupom ministerstva hospodárstva a sťažovateľkou tvrdenou škodou je množstvo premenných, ktoré v žiadnom prípade nemôžu zakladať pravdepodobnosť rozmnoženia majetku sťažovateľky (body 13 až 13.11 napadnutého rozsudku). Ak sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno vo vzťahu k čí i len jednému z predpokladov zakladajúcich zodpovednosť štátu za škodu, a z tohto titulu svoje právo na náhradu škody odvodzovala, nemôže byť v tomto type sporu úspešná.

9. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, v ktorom namietla, že jej krajský súd svojím procesným postupom odňal procesné právo na riadne, zrozumiteľné a logické odôvodnenie rozhodnutia vychádzajúce z výsledkov dokazovania, a tým i právo efektívne argumentovať [§ 420 písm. f) CSP], ako aj to, že krajský súd vydal rozsudok v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu v zásadnej otázke prejednáwanej veci, a to v otázke príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom ministerstva hospodárstva a vznikom škody na strane sťažovateľky (sp. zn. 5 Cdo 126/2009), v otázke aktívnej legitímácie a príčinnej súvislosti (sp. zn. 3 Cdo 192/2004) či v otázke spoluzavinenia škody sťažovateľkou (sp. zn. 5 Cdo 71/03, sp. zn. 1 Cz 119/73) [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP].

10. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie odmietol ako procesne neprípustné [§ 447 písm. c) CSP], keď, vychádzajúc z ustálenej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, II. ÚS 76/07) a Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“, Ruiz Torija a Hiro Balani v. Španielsko z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91) týkajúcej sa základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, dospel k záveru, že nejde o prípad, keď by súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP]. Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné ani podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pretože krajský súd v otázke príčinnej súvislosti nerozhodol v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, krajský súd konštatovaním, že nepopiera aktívnu legitímáciu sťažovateľky, sa neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a zároveň nebol dôvod, aby sa krajský súd zaoberal otázkou spoluzavinenia, keďže takúto námietku sťažovateľka v odvolacom konaní nevzniesla.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] opakuje argumenty, ktorými odôvodňovala prípustnosť svojho dovolania proti rozsudku krajského súdu (bod 9). Sťažovateľka presvedčená o tom, že vykonané dokazovanie preukázalo opodstatnenosť ňou uplatneného nároku na náhradu škody, ktorá jej mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom ministerstva hospodárstva pri výbere nového dodávateľa [REDACTED] tvrdí, že napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sú arbitrárne, že nevychádzajú z vykonaného dokazovania, z čoho vyplýva, že ich odôvodnenia sú nezrozumiteľné, nepreskúmateľné a v rozpore s pravidlami formálnej logiky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 349/2016 z 31. mája 2018 (bod 8) a uznesením najvyššieho súdu č. k. 2 Cdo 71/2020 z 30. novembra 2021 (bod 10), ktoré sťažovateľka považuje za arbitrárne a zjavne neodôvodnené, a to najmä vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu (bod 11).

13. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o ústavných sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) je založená na princípe subsidiarity. Samotná ústava tak rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 114/2010), resp. ako nástroj ochrany základných práv a slobôd nastupuje až po vyčerpaní všetkých dostupných efektívnych prostriedkov na ochranu práv uplatniteľných v zhode so zákonom v systéme orgánov verejnej moci (I. ÚS 36/96, I. ÚS 78/99).

14. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 311/05); vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07). Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (IV. ÚS 43/04). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

III.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

15. Ústavný súd, vychádzajúc zo skutočnosti, že uznesenie najvyššieho súdu č. k. 2 Cdo 71/2020 z 30. novembra 2021 bolo doručené právnomu zástupcovi sťažovateľky 21. januára 2022, konštatuje, že ústavná sťažnosť proti napadnutému rozsudku krajského súdu bola podaná včas (§ 124 zákona o ústavnom súde). Keďže sťažovateľke sú východiská rozhodovania ústavného súdu týkajúce sa základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie známe už z uvedeného uznesenia najvyššieho súdu, nepovažoval za potrebné ich opakovať.

16. Na doplnenie ústavný súd uvádza, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 ústavy nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy) zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie (II. ÚS 467/08, ZNaU 106/2008).

17. Zmyslom a účelom zákona č. 514/2003 Z. z. je v súlade s čl. 46 ods. 3 ústavy ustanoviť podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktoré bolo neskôr posúdené ako nezákonné. Vo vzťahu k náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím základné podmienky vzniku nároku na náhradu škody ustanovuje § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., a to tým, že ustanovuje ako predpoklad na náhradu škody (okrem iného) vydanie nezákonného rozhodnutia a ďalej jeho zrušenie pre nezákonnosť príslušným orgánom. Tieto podmienky sú splnené iba vtedy, ak je vydané rozhodnutie následne zrušené na to príslušným orgánom práve z dôvodu nezákonnosti. Z takéhoto zrušujúceho rozhodnutia potom musí byť dôvod zrušenia skoršieho rozhodnutia (jeho nezákonnosť) zrejmý (II. ÚS 25/2011). Všeobecný súd musí skúmať všetky podmienky nároku na náhradu škody, ktorý vzniká až po splnení všetkých jeho predpokladov, teda až po tom, ako sa ukázali neúčinné iné prostriedky ochrany, resp. kompenzácie majetkovej ujmy na základe iných právnych nárokov (m. m. III. ÚS 361/09). Rovnako ostáva úlohou všeobecných súdov zhodnotiť možnosť existencie mimoriadnych výnimočných okolností prípadu, v dôsledku ktorých nemusí zrušenie právoplatného rozhodnutia súdu nevyhnutne vyplývať z nezákonnej povahy tohto rozhodnutia či z jeho rozporu s objektívnym právom, ale môže byť odôvodnené napríklad spornosťou právnej otázky zásadného významu vo veci, ktorá doteraz nebola riešená, resp. sa na jej riešenie rôznia kvalifikované názory, pričom žiadny z týchto názorov nemôže byť posúdený ako rozporný s objektívnym právom (rovnako Ústavný súd Českej republiky v náleze č. k. IV. ÚS 1391/09 z 27. decembra 2011). Takýmito výnimočnými okolnosťami sa nepopiera objektívny charakter zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, iba sa vymedzuje rozsah pojmu nezákonné rozhodnutie, ktorého interpretácia je v zmysle uvedených ústavnoprávnych limitov zverená všeobecným súdom (m. m. IV. ÚS 159/2012).

18. Ako bolo uvedené, sťažovateľka ústavnou sťažnosťou napadla rozhodnutie krajského súdu vydané v konaní, v ktorom sa proti žalovanej domáhala náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ku ktorej malo dôjsť tým, že ministerstvo hospodárstva pri výbere nového dodávateľa █████ nepostupovalo podľa zákona o verejnom obstarávaní, keďže uplatnilo výnimku podľa § 1 ods. 2 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní.

19. Pojem „nesprávny úradný postup“ zákon č. 514/2003 z. z. v § 9 nedefinuje. V rámci uvedeného ustanovenia sa riešia tie prípady vzniku škôd, ktoré vznikli inou ako rozhodovacou činnosťou orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci. V tomto kontexte za nesprávny úradný postup možno považovať napr. porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

20. Najvyšší súd v uznesení č. k. 4 Cdo 24/2004 z 1. mája 2011 uviedol, že všeobecne a v súlade s ustálenou súdnou praxou možno nesprávny úradný postup vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý – či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu, alebo s ňou nesúvisí – nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Pod termín „postup“ možno subsumovať ako konanie (činnosť) štátneho orgánu, tak aj jeho nekonanie (nečinnosť, alebo opomenutie)[m. m. III. ÚS 22/2017].

21. V danom prípade niet pochyb o tom, že postup ministerstva hospodárstva pri výbere nového dodávateľa ████████ bol zavŕšený vydaním rozhodnutia ministerstva hospodárstva č. 58/2008-1020-7 z 28. marca 2008, ktorým za subjekt hospodárskej mobilizácie určilo obchodnú spoločnosť ████████ (bod 2).

22. V rozhodovaní o nárokoch zo zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím prax súdov správne vychádza z toho, že otázku nezákonnosti rozhodnutia nemožno riešiť ako predbežnú otázku bez toho, aby toto rozhodnutie pre nezákonnosť bolo predtým zrušené príslušným orgánom (R 35/1977).

23. Oblasť verejného obstarávania je jednou z najsledovanejších oblastí, ktorá spolu s ďalšími pravidlami pre voľný pohyb tovarov, služieb, pracovných síl a kapitálu vytvára prostredie pre konkurenciu v rámci spoločného vnútorného trhu a spolu s nimi je zárukou vyrovnaného a udržateľného rastu, vyššej zamestnanosti a sociálnej starostlivosti, vyššej životnej úrovne a kvality života, ako aj ekonomickej a sociálnej súdržnosti.

24. Ústavný súd poznamenáva, že článok I zákona o verejnom obstarávaní bol od 18. apríla 2016 zrušený. Z dôvodu schválenia návrhov nových smerníc upravujúcich oblasť verejného obstarávania v Európskom parlamente a povinnosti ich transpozície do právnych poriadkov členských štátov Európskej únie Národná rada Slovenskej republiky 18. mája 2015 schválila nový zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť dňom vyhlásenia, okrem prvého bodu v čl. IV, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016, a okrem čl. I až III, ktoré nadobudli účinnosť 18. apríla 2016.

25. V čase postupu ministerstva hospodárstva pri výbere nového dodávateľa ████████ zákon o verejnom obstarávaní v § 2 ustanovoval, že verejným obstarávaním sú postupy podľa zákona o verejnom obstarávaní, ktorými sa zadávajú zákazky na dodanie tovaru, zákazky na uskutočnenie stavebných prác, zákazky na poskytnutie služieb, koncesia a súťaž návrhov. Postupmi vo verejnom obstarávaní pritom boli: a) verejná súťaž, b) užšia súťaž, c) rokovacie konania, d) súťažný dialóg (§ 24 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní).

26. Ústredným orgánom štátnej správy pre verejné obstarávanie je Úrad pre verejné obstarávanie so sídlom v Bratislave (ďalej len „úrad pre verejné obstarávanie“); jeho pôsobnosť v čase postupu ministerstva hospodárstva pri výbere nového dodávateľa ████████ upravovali ustanovenia § 112 zákona o verejnom obstarávaní a patrilo do nej aj vykonávanie dohľadu nad verejným obstarávaním (§ 137 zákona o verejnom obstarávaní).

27. Zákon o verejnom obstarávaní v § 9 ods. 1 a 2 ustanovoval, že pri zadávaní zákaziek verejný obstarávateľ a obstarávateľ boli povinní postupovať podľa tohto zákona. Pri zadávaní zákaziek sa musel uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo

záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti. Cieľom uvedených princípov bolo, aby sa verejné obstarávanie otváralo hospodárskej súťaži, aby ju rozvíjalo a chránilo. Tieto zásady mali primárne zabezpečiť voľnú a efektívnu súťaž dodávateľov (vzájomných konkurentov) o zákazky financované z verejných zdrojov.

28. Sťažovateľka, ktorá bola rozhodnutím ministerstva hospodárstva č. 1135/2006-2230-8 zo 14. augusta 2006 určená za subjekt hospodárskej mobilizácie, v ústavnej sťažnosti neuviedla, či sa v súvislosti s postupom ministerstva hospodárstva pri výbere nového dodávateľa [REDAKOVANÉ] považovala za uchádzačku alebo záujemkyňu podľa zákona o verejnom obstarávaní, resp. za právnickú osobu, na ktorú sa vzťahuje obmedzenie založené na výnimke zo zákona o verejnom obstarávaní. Odhliadnuc od uvedeného, zákon o verejnom obstarávaní v rámci revízných postupov (§ 135 a nasl.) poskytoval uchádzačom, záujemcom, účastníkom alebo osobám, ktoré sa domnievali, že ich práva alebo právom chránené záujmy boli alebo mohli byť dotknuté postupom verejného obstarávateľa, obstarávateľa alebo osoby podľa § 7 zákona o verejnom obstarávaní, možnosť podania námietok (§ 138) úradu pre verejné obstarávanie. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti netvrdila (a už vôbec nepreukázala), že by úradu pre verejné obstarávanie podala námietky, v ktorých by zafinovala, aké jej konkrétne práva alebo právom chránené záujmy boli alebo mohli byť dotknuté postupom ministerstva hospodárstva. Takéto námietky bolo možné podať najneskôr do siedmich dní odo dňa doručenia písomného oznámenia o výsledku vybavenia žiadosti o nápravu verejným obstarávateľom, k čomu v prípade sťažovateľky došlo listom ministerstva hospodárstva z 26. októbra 2007 (bod 2). Rozhodnutie v konaní o námietkach, ktoré bolo konečné a nebolo možné proti nemu podať opravný prostriedok, bolo preskúmateľné súdom v správnom súdnictve, ak bola žaloba podaná do desiatich dní od doručenia rozhodnutia (§ 145 zákona o verejnom obstarávaní v znení do 17. februára 2013).

29. V tejto súvislosti už krajský súd konštatoval, že na tieto prípady slúži systém opravných prostriedkov v administratívnom konaní, ktorých účelom je dosiahnutie nápravy právnych alebo skutkových pochybení, ktorých sa dopustili štátne orgány resp. orgány verejnej správy.

30. Vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľky, že vykonané dokazovanie preukázalo opodstatnenosť ňou uplatneného nároku na náhrady škody, ktorá jej mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom ministerstva hospodárstva pri výbere nového dodávateľa [REDAKOVANÉ] ústavný súd poukazuje na to, že strany civilného sporového konania môžu realizovať ich procesné oprávnenia prostredníctvom prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktorými sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky (§ 149 CSP).

30.1. Preskúmaním napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľke bol daný náležitý procesný priestor, aby sa k skutkovým tvrdeniam žalovanej (protistrany), ako aj k dôkazom vykonaným krajským súdom vyjadрила, pričom sťažovateľka vykonanie ďalších dôkazov nenavrhola. Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade nič nenasvedčuje tomu, že by krajský súd, ktorý zopakoval dokazovanie, dopustil svojvôľu v procese hodnotenia dôkazov spôsobilej spochybniť objektivitu súdneho rozhodovania. Nič nenasvedčuje ani tomu, že by ministerstvo hospodárstva v úvodnej fáze postupu, ktorý zvolilo na účel uľahčenia a zrýchlenia spracovania analytických informácií a umožnenia kvalifikovaného rýchleho rozhodovania s on-line pripojením, sťažovateľku znevýhodnilo oproti inému potenciálnemu dodávateľovi [REDAKOVANÉ] resp. že by k sťažovateľke nepristupovalo rovnako ako k ďalším právnickým

osobám, ktoré priamo oslovilo a ponúklo im možnosť uspieť pri získaní zákazky financovanej z verejných zdrojov. Napadnutý rozsudok krajského súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov vychádzajúcich a nadväzujúcich na prvoinštančné konanie, pričom závery krajského súdu nie sú svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené ani z nich nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov (zákona č. 514/2003 Z. z., zákona o verejnom obstarávaní a Civilného sporového poriadku), ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

31. V kontexte námietok sťažovateľky ústavný súd dodáva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) nepatrí právo sporovej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sporová strana predkladá (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 284/08). Stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán vrátane ich dôvodov a námietok. Preto skutočnosť, že sa sťažovateľka s názormi všeobecných súdov nestotožňuje, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutých rozhodnutí.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

32. Za ústavne konformný a udržateľný považuje ústavný súd aj záver najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľky podľa § 447 písm. c) CSP. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nie je zjavne neodôvodnené, sťažovateľka dostala od najvyššieho súdu primeranú odpoveď na ňou formulované dovolacie dôvody, pričom zároveň neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup, resp. svojvoľné závery tohto súdu nemajúce oporu v Civilnom sporovom poriadku (§ 438 a nasl.). Súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku uvádzané sťažovateľkou, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného práva. V inom prípade by totiž najvyšší súd stratil možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené (I. ÚS 145/2010).

III.3. Záver

33. Keďže medzi rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 349/2016 z 31. mája 2018 a uznesením najvyššieho súdu č. k. 2 Cdo 71/2020 z 30. novembra 2021 a obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

34. Z dôvodu, že sťažovateľka riadne nevyčerpala právne prostriedky, ktorý jej priznával zákon (zákon o verejnom obstarávaní v znení účinnom do 18. apríla 2016 a piata časť Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016) na ochranu jej základných práv a slobôd (čl. 132 ods. 2 ústavy), ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde aj ako neprípustnú.

35. Sťažovatelia totiž nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľmi ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 CSP). Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017, IV. ÚS 158/2018). Vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (m. m. IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010).

36. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 9. júna 2022

Miloš Maďar
predseda senátu